

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Любешівський технічний фаховий
коледж Луцького національного
технічного університету»
випускна циклова методична комісія викладачів економічних
дисциплін,
обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

_____ **Анатолій ХОМИЧ**

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Розміщення продуктивних сил

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D1 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування

Розробник: Колядюк В.М., викладач вищої категорії

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»	Протокол № _____ від «_____» _____ 202__ р. Керівник РПГ _____ Матюк Л.В.
Розглянуто та схвалено на засіданні випускної циклової (методичної) комісії викладачів економічних дисциплін, обліку і оподаткування	Протокол № _____ від «_____» _____ 202__ р. Голова ВЦ(М)К _____ Колядюк В.М.

Дані про перегляд робочої програми навчальної дисципліни:

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми, з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено			
		Дата та номер протоколу засідання РПГ	Підпис керівника РПГ	Дата та номер протоколу засідання випускної циклової (методичної) комісії	Голова циклової методичної комісії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Розміщення продуктивних сил
Розробник(и)	Колядюк Віктор Миколайович, викладач вищої категорії E-mail: molder1609@gmail.com
Семестр вивчення навчальної дисципліни	2-й семестр.
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких 63 годин становить контактна робота з викладачем (55 годин лекцій, 8 години практичних занять), 27 годин становить самостійна робота. Форма контролю – залік. Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання - 3 год. Курсовий проект (робота) (за наявності) – не передбачена.
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова освітня компонента, що формує професійні компетентності
Передумови для вивчення дисципліни	-
Додаткові умови	-
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни є надання знань щодо розміщення і територіальної організації продуктивних сил України, аналізу стану і визначення головних напрямків регіонального розвитку економіки в умовах ринкових відносин.</p> <p>Завданням дисципліни «Розміщення продуктивних сил» є: вивчення теорії розміщення продуктивних сил і регіональної економіки, завдань ефективного використання природних, науково-виробничих та людських ресурсів регіонів кран територіальної і галузевої структури господарського комплексу наукових засад державної регіональної економічної політики.</p>	
4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни	
<p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених</p>	

необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК 11. Здатність організувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

5. Програмні результати навчання

РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.

РН 15. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

6. Вимоги до знань і вмінь

У результаті вивчення даної дисципліни здобувач освіти повинен

Знати:

- сутність, закономірності і фактори розміщення продуктивних сил;
- основні теорії розміщення продуктивних сил;
- територіальну структуру економіки України: економічні райони, спеціалізацію регіонів та диспропорції;
- сучасні форми територіальної організації: агломерації, кластери, ТПК, промислові парки, СЕЗ.

Вміти:

- обґрунтовувати раціональне розміщення підприємства/галузі з урахуванням ключових факторів.
- розраховувати базові показники: коефіцієнт локалізації, спеціалізації, концентрації.
- аналізувати територіальні диспропорції розвитку регіонів та пропонувати шляхи їх зменшення.
- використовувати статистичні дані та карти для оцінки сучасного розміщення продуктивних сил в Україні.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, методологія та завдання курсу. Закономірності, передумови та принципи РПС

Характеристика основних понять РПС. Методи РПС. Співвідношення понять закон та закономірність. Характеристика основних закономірностей РПС. Характеристика основних принципів РПС.

Тема 2. Форми розміщення і територіальної організації продуктивних сил

Визначення основних понять та термінів. Поняття про територіальний поділ праці. ТВК та їх роль у РПС. Основи економічного районування території.

Тема 3. Передумови розміщення продуктивних сил

Природні. Демографічні. Історико-економічні.

Тема 4. Фактори розміщення продуктивних сил

Сировинний. Паливно-енергетичний. Водний. Робочої сили. Споживчий. Транспортний. Науково-технічного прогресу. Ринкової кон'юнктури. Економіко-географічного

положення. Екологічний.

Тема 5. Особливості галузевої організації міжгалузевих комплексів.

Паливно-енергетичний комплекс

Паливно-енергетичний баланс, його сутність. Вугільна промисловість. Нафтова промисловість. Газова промисловість. Електроенергетика .

Тема 6. Металургійний комплекс

Сировинна база та принципи розміщення чорної металургії. Сировинна база та принципи розміщення кольорової металургії. Олов'яна промисловість.

Тема 7. Машинобудівний комплекс

Види спеціалізації в машинобудуванні. Галузева структура машинобудування світу. Галузева структура та особливості розміщення машинобудування в Україні.

Тема 8. Хіміко-лісовий комплекс і будівельний комплекси

Галузева структура, сировинна база та принципи розміщення хімічного комплексу, лісового комплексу, будівельного комплексу.

Тема 9. Соціальний комплекс

Галузева структура легкої промисловості. Рекреаційний комплекс.

Тема 10. Агропромисловий комплекс

Сутність поняття АПК. Характеристика рослинництва. Характеристика тваринництва. Харчова промисловість.

Тема 11. Транспортна система

Залізничний транспорт. Автомобільний. Морський. Транспортний комплекс України.

Тема 12. Міжнародний територіальний поділ праці та світові

зовнішньоекономічні зв'язки

Сутність міжнародного поділу праці. Соціально-економічна типологія країн. Економічна інтеграція. Економічні спілки. Форми зовнішньоекономічної діяльності. Зони спільного підприємництва. Зовнішньоекономічні зв'язки України.

Тема 13. Економічне районування України

Центральноукраїнський район. Західноукраїнський район. Донецько-Придніпровський район. Північно-Східний район. Південний (Причорноморський) район.

8. Тематичне планування навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ n/n	Назва теми	Загальна кількість годин	В тому числі:		
			аудиторні		самостійна робота
			лекції	практичні	
1.	Тема 1. Предмет, методологія та завдання курсу. Закономірності, передумови та принципи РПС	6	4	-	2
2.	Тема 2. Форми розміщення і територіальної організації продуктивних сил	6	4	-	2
3.	Тема 3. Передумови розміщення продуктивних сил: Природні, демографічні, історико-економічні	6	4	-	2
4.	Тема 4. Фактори розміщення продуктивних сил	6	4	-	2
5.	Тема 5. Особливості галузевої організації міжгалузевих комплексів. Паливно-енергетичний комплекс	8	6	2	2
6.	Тема 6. Металургійний комплекс	8	6	-	2
7.	Тема 7. Машинобудівний комплекс	6	4	-	2
8.	Тема 8. Хіміко-лісовий і будівельний комплекси	6	4	-	2
9.	Тема 9. Соціальний комплекс	6	4	-	2
10.	Тема 10. Агропромисловий комплекс	6	4	-	2
11.	Тема 11. Транспортна система	6	4	2	2
12.	Тема 12. Міжнародний територіальний поділ праці та світові зовнішньоекономічні зв'язки	10	4	2	2
13.	Тема 13. Економічне районування України Контрольна робота.	10	3	2	3
	Всього	90	55	8	27

9. Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів

Контроль навчальної роботи здобувачів освіти і оцінювання здійснюються за 4-бальною(традиційною) шкалою:

Оцінка	Критерії оцінювання
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та викопує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які може частково виправити.
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

10. Рекомендована література

1. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”, 1997 р.
2. Закон України “Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон”, 1992 р.
3. Закон України “Про місцеві державні адміністрації”.
4. Гаврилюк О. В., Румянцев А. П. Економічна інтеграція в сучасному світі. — К.: Наук. думка, 1991.
5. Голиков А. П., Олійник Я. Б., Степаненко А. В. Вступ до економічної соціальної географії: Підручник. — К.: Либідь, 1997.
6. Горленко И. А., Руденко Л. Г., Малюк С. Н. Проблемы комплексного развития территории. — К.: Наук. думка, 1994.
7. Дзюбик С., Ривок О. Основи економічної теорії: Навч. посіб. — К: Основи, 1994.
8. Розміщення продуктивних сил: Підручник / За ред. Є. П. Качана. — К.: Юридична кн., 2005.